

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 1.20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -

:: :: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. :: ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, ponedjeljak 7. lipnja 1915.

BR. 101. (331)

Živahnija djelatnost na ratištu prama Italiji. - Novi uspjesi u istočnoj Galiciji. Njemačka ofenziva u Rusiji. - Potopljen ruski krstaš.

Rat proti Italiji.

Borba počima razvijati se.

BEČ, 5 lipnja. Službeno se saopćuje:

U tirolskom i u kuruškom pograničnom području i jučer ništa znatnoga nije se dogodilo. Jedan neprijateljski bataljun, koji se bio pojavio u okolini Stilsersa, bio je razpršen.

U Judikarien, u dolini Adiže, na ravnjaku Folgaria-Lavarone i na više točaka kuruške granice topovska borba vodi se dalje.

U Primorju napadaji četiriju neprijateljskih bataljuna na naše položaje sjeverno od Tolmina bili su krvavo odbiveni te su 3 častnika i 50 momaka pali u naše šake.

BEČ, 6 lipnja. Službeno se saopćuje:

U tirolskom i u kuruškom pograničnom području neprijatelj ograničuje se na artiljerijsku vatru koja ostaje bez učinka te izbjegava približiti se okrugu naših položaja.

U području Lavarone-Folgaria s naše strane otvorili su teški topovi vatru na neprijateljske pogranične fortove.

Na primorskoj fronti artiljerijska borba biva sve žešćom. U okršajima na Krnu Talijanci imali su znatne gubitke. Na južnom obronku brda nadjeno je 300 neprijateljskih lješina.

Takodjer pokušaj neprijatelja, da predje Soču kod Sagrada, bio je krvavo odbiven.

Italija i Švicarska.

„Münchener Neueste Nachrichten“ javljaju: Jedan odio Alpina prešao je švicarsku granicu te se je morao predati te je razoružan.

Još jedan navještaj rata.

Austriji i Njemačkoj navješten je još jedan rat i to od republike — San Marino.

Ova „velika“ republika nalazi se kod Rimini, te ju je Italija prisilila da navijesti rat, a ima 183 kilometra četvorna i 11.000 duša.

Bojevi u istočnoj Galiciji.

BEČ, 5. lipnja. Službeno se saopćuje:

Istočno od Przemysla Rusi nisu se mogli kod Medyke uzdržati. Savezne naše čete boreći se prodiru dalje prama Mosciskim.

U području najdonjega Sana više neprijateljskih nasrtaja bilo je odbiveno.

Savezne čete primaknuše se sa zapada blizu Kalusu i Zuravnom.

Borbe na Pruthu traju dalje. Protivnik je ovdje na više mjesta poduzeo žestoke napadaje, ali je bio bačen natrag na rijeku.

BERLIN, 5. lipnja. Službeno se saopćuje:

Istočno od Jaroslava položaj je nepromijenjen.

Istočno od Przemysla nalaze se čete generala Marwitza, skupa sa austro-ugarskim silama, u napredovanju u pravcu prama Mosciskim.

Armada generala Linsingena bacila je neprijatelja natrag na Kalus i na Zuravno na Dnjestru.

BEČ, 6. lipnja. Službeno se saopćuje:

Savezne čete primakoše se jučer blizu Mosciskim te na juriš osvojiše Starzovu.

U ruskoj Poljskoj položaj je nepromijenjen.

Naše savezničke čete, koje u prostoru Stryja prama istoku nalaze se u potjeri za neprijateljem, osvojiše glavu mosta na Dnjestru Zuravno te ponovno poraziše neprijatelja kod Kalusa.

Na Pruthu borba vodi se dalje.

BERLIN, 6. lipnja. Službeno se saopćuje:

Na jugoistočnom ratištu armada generala Linsingena počima da osvaja prelaz Dnjestra kod Zuravnog. I dalje južno potjera za neprijateljem traje dalje te je donijela dosad 10.900 zarobljenika, 6 topova i 14 pušanih strojeva.

U Rusiji.

BEČ, 5 lipnja. Službeno se saopćuje:

U nastavku jučer kod Ravlsjany i Savdyniki odbivenih ruskih napadaja naše čete potisnuše se napred te neprijatelja, koji je glavu mosta Savdyniki ispraznio, bacise natrag i zarobiše 1970 Rusa.

Dalje sjeverno bilo je u okolišu Popeljany konjaničkih borba, koje su bile za nas uspješne.

BEČ, 6 lipnja. Službeno se saopćuje:

Na istočnom ratištu naša ofenziva u okolini Savdyniki dobiva dalje zemljišta prama istoku. Broj zarobljenika povisio se je na 3650.

Dalje južno kod Ugiany napadaj ruske divizije bio je odbiven.

Južno od Njemena njemačke čete bacise natrag neprijateljske odjele na liniju Sapiczyski-Wilki.

Potopljenje ruskog krstaša.

BERLIN, 6. lipnja. Službeno se saopćuje:

Dne 4. ov. mj. potopila je njemačka podmornica kod Baltičkog Porta ruski krstaš, opredijeljen za mine, tipa „Amur“.

* * *

Baltički Port nalazi se na ulazu u Finski zaljev, zapadno od ruske ratne luke Reval. Potom su njemačke podmornice zatvorile rusku mornaricu. Krstaši tipa „Amur“ jesu: „Amur“ i „Jeniszej“, od 2926 tona, sagradjeni god. 1907, brzina 17 milja, posada od 318 ljudi.

Primirje na Dardanelima.

Iz Petrograda se javlja: „Novoje Vremja“ objelodanjuje od cenzure propušteni izvještaj, koji se bavi sa vješću Reuterovog ureda o prelaznom primirju operacija pred Dardanelama, u kojem se veli:

Samo za slobodu Dardanela Rusija danas još ratuje, ali ne za rascjepkanje Njemačke i Austro-Ugarske, koji se nisu nikada pokazali neugodnim susjedom velike Rusije. Zadaća državnika biti će sadržati u skladu interese Rusije s onima Franczeke i Englezke, jer je za Englezku posjedovanje Dardanela od veće koristi od novoosvojenja Alzacije za Franczku.

Engleska pritišće neutralce

Kada je Engleska htjela da izvede pritisak na Italiju, zabranila joj dovoz ugljena. Sada pak iz Londona javljaju, da je engleski admiral obavustio ukrcavanje engleskog ugljena za Skandinaviju radi sudjelovanja Italije u ratu. Admiralat je dapače odbio i molbu najuglednijih tvrtki navodeći, da je sva proizvodnja ugljena nužna za pokrivanje potreba Italije, admiralata i engleske industrije oružja.

Pošto Danska na mjesec iz Engleske uvozi 270.000 tona ugljena, ova zabrana izvoza silno šteti dansku trgovinu, parobrodarstvo i industriju. Danska vlada je intervenirala, nu do sada uzalud.

Sa francuskoj ratišta.

BERLIN, 5. lipnja. Službeno se saopćuje:

Za ostatke tvornice sladora kod Soucheza i dalje se vodi borba. Tvornica je sad opet u posjedu Francuza.

Neprijateljski napadaji kod Neuville bili su odbiveni.

BERLIN, 6. lipnja. Službeno se saopćuje:

Napadaji protiv našeg položaja na istočni privjesak visa Loretto bili su odbiveni uz teške gubitke po neprijatelja.

U mjestu Neuville izgubljene su dvije grupe kuća.

Mi smo bombama obasuli tvrđjavu Calais, luku aeroplana Clement kod Luneville.

Nova orijentacija evropske politike.

„Idea Nazionale“ donosi u pariškoj jednoj brzozjavci izvaje Delcassé-a o novom poredku evropske politike. Jezgra ovih izvaja jest: Već u godinama 1898. do 1905. Delcassé je uzeo u obzir uz pomoć kralja Eduarda korake protiv sve više rastuće nadmoći njemačke politike, a koji bi se imali sastojati u franczecko-englezkom, englezko-ruskom i franczecko-talijanskom približenju, pri čem bi Njemačka ostala izolirana. Danas je ovaj plan postao činjenicom. Prema mišljenju Delcassé-a ovaj savez tvorice ne bi imao samo prolazni karakter te svršiti sa sadanjim ratom, već prema potrebi značiti konačnu grupaciju vlasti. Buduća poviest Evrope i sveta mora se sagraditi upravo na ovom temelju.

Delcassé smatra i danas kao i prije deset godina razdiobu Turske bezuvjetnim zahtjevom, da se njemačka opasnost za uvijek ukloni. Svi posebni interesi moraju uzmaknuti pred provedbom ovog plana.

Francuske tužbe protiv Engleske.

Herve piše u „Guerre Sociale“: Engleska nije do sada briljirala svojom premoći na moru. Engleski admiralitet nije učinio sve za obranu „Lusitanie“. Engleski narodni ponos duboko je uvrijeđen pasivitetom engleske mornarice, koja je u velikom kontrastu sa smjelošću njemačke mornarice i njemačkih podmornica.

Vojska, što ju je Kitchener u roku od 10 mjeseci sabrao, nije u nikakvom razmjeru prama broju pučanstva u Engleskoj i prama uporabi snage njemačke; sa začudjenjem morao je engleski narod čuti, da Engleska nema niti dovoljno municije za vlastitu vojsku, dok je pomoću svoje industrije morala biti u stanju opskrbljivati mu-

nicijom rusku, srpsku francusku i englesku vojsku.

Dok svi za oružje sposobni građani Francuske polaze na frontu i dok Francuska mora da iskušava svu bijedu invazije, nastavljaju Englezi svojim životom posvećujući se nogometu i tenisu. Tek Zeppelin i podmornice podsjetili su na krutu zbiljnu Englesku, koja da je zaštićena svojim položajem.

Za rusko-njemački sporazum.

„Kölnische Zeitung“ javlja: Ruski list „Semskanija“ zauzima se za sporazum sa Njemačkom, a da cenzura nije našla shodnim to zapriječiti.

Napadaj na Englesku.

BERLIN, 6. lipnja. Službeno se saopćuje:

U noći od 4 na 5 ov. mj. izveli su zrakoplovi njemačke ratne mornarice napadaje na utvrđeno ušće Humbere i na podporna točku engleske flote Harwich.

Lučka skladišta u Harwichu bila su dobrim uspjehom obasuta bombama. Opaženi su mnogobrojni jaki požari i eksplozije. Nadalje je obasut bombama i željeznički kolodvor. Na naše zrakoplove žestoko se je pucalo, ali nisu bili pogodjeni. Povratit će se čitavi.

Rumunjsko-bugarski sporazum.

Londonski „Times“ javlja iz Bukarešta, da se bugarski ministar nakon duže konferencije s rumunjskim ministrom-predsjednikom vratio u Sofiju. Poboľšanje odnošaja između Rumunjske i Bugarske imalo bi imati za posljedicu ententu, koja će, kako se nagadja, biti zapečaćena odstupanjem teritorija sa strane Rumunjske. Zajedničko djelovanje Rumunjske i Bugarske imalo bi činiti jezgru novog jednog balkanskog saveza. Obje bi zemlje igrale prema tome znatnu ulogu kod predstojećih događaja u jugo-istočnoj Evropi.

Djelovanje novog topa od 15 cm.

Osobito je mnogo pomogla velika topnička premoć, s kojom je naše topništvo pripremlao i počelo bojeve, da su naše junačke savezne čete probile rusku frontu. Tu je poglavito strašno harao novi top iz Škodine fabrike, i to haubica od 15 cm. kojoj su metci nabiti sa ekrazitom. [Svaki metak ubije ili rani sve u dalekom odstupu. Ruse je spopao panični strah, kad bi ovaj top udario i metak eksplodirao, pa su hrpice bježali glavom bez obzira ili su se predavali našim četama, koje su

odmah jurišale. Ove nove haubice sa svojim vanrednom eksplozivnom snagom ruše sve poljske utvrde i nijedan im neprijatelj ne može odoljeti.

Zaliha zlata u Njemačkoj.

Zlatna zaliha u njemačkoj državnoj banci povećala se zadnje sedmice za 2.2 milijuna mar. i iznosi sada 2378.8 mil. maraka, a čitava gotovina 2953.1 milijuna. Promet banknota pao je za 56.3 i iznosi 51.427 milijuna mar., a pokriveno su zlatom sa 46.2%, dok cjelokupno pokrivenje u gotovini iznosi 57.4%. Na drugi ratni zajam uplaćeno je do 22. maja 7830 milijuna maraka ili 86% supskribirane svote, a ratna zajmovna blagajna participira pri tome samo sa 536.2 mil. maraka.

Sjajan uspjeh drugog ratnog zajma.

Do konca svibnja upisi za drugi ratni zajam premašili su prvi ratni zajam za 2 milijarde i 200 milijuna kruna. Produljenje roka za upisivanje donijet će još sjajnije rezultate.

Domaće vijesti.

Senzacionalna uapšenja u Brodu. U Brodu su uapšeni dr. Ivo Elegović, načelnik Stjepan Benčević i redarstveni povjerenik Kerdič. Isti su pod vojnom pratnjom odvedeni vojničkom sudu u Petrovaradin. Prema pouzdanim informacijama „Hrvatske“ uzsljedila su ova uapšenja poradi sumnje uhodarenja u korist kraljevine Srbije, te navodno ne stoji, da su ista provedena radi nečistih „liferacijskih“ posala. Rezultat prelušavanja još nije poznat.

Obranu osumnjičenih preuzeo je narodni zastupnik kotara brdskog odvjetnik dr. V. Prebeg, kao vojni branitelj.

Novi senjski biskup. Dne 19. svibnja držan je u Beču informacioni proces glede imenovanja Mate Marušića za senjskog biskupa. Kao svjedoci fungirali su Francišković i Mato Polić.

Tijesno za našu vojsku. Primamo iz Tijesna: Nastojanjem mjestnog načelnika i župnika, sakupljeno je u Tijesnu ljetnog rublja za našu vojsku: 18 košulja, 32 para bječava, 64 ručnika, 79 žepnih rubaca, 54 velika rupca za znoj, 19 podgaćica, 5 bijelih gaća, 100 krpa za noge, 5 tankih guća, 15 komada sapuna i 4 češlja. Vrijedne gospodjice K. Salaman i m. De Denaro sa djevojkama A. Meštrov i L. Čorkalo sakupiše rublja većim dijelom ugotovljena, a sakupljenim novcem kupiše platna te su u društvu gospodjica Gelpi, Fulgosi i Matković marno uslije jedan dio.

Grad i okolica.

Ljubljanski „Slovenec“ prenio je u broju od 2. ov. mj. u cijelosti na uvodnom mjestu naš uvodni članak „Lijepa naša domovina“ te ga popraća: „Slovenci se pridružimo iz dna srca bratskemu klicu. Ves hrvatsko-slovenski narod je danes kakor en mož in klič: U boj! U boj, za našo staro pravdo!“

Sprovod blagopok. Irene Zaccaria obavljen je u subotu poslije podne u Mandalini uz velike počasti i sudjelovanje građanstva. Čitava Mandalina zavita u crninu, prozori, dućani zatvoreni; dokaz dubokih simpatija koje uživa u presv. g. kontreadmirala. Naročito je došao N. Pr. namjesnik grof Attems, zatim pukovnik g. Selinka i kotarski poglavar splitski g. Szilvas. Bilo je na sprovodu mnogobrojno činovništvo, vojničtvu, predstavništvo općine, društva, korporacije, „Šibenska Glazba“ itd. Općina Skradin dala se zastupati po odaslanstvu, predvodjenu od načelnika g. Škubonje. Nošeno je 46 krasnih vijenaca svježega cvijeca. Sprovod je vodio upravitelj župe u Mandalini preč. Tambača, uz asistenciju. Presvjelti g. kontreadmiral i supruga mu primili su mnogobrojne iskaze saučesća u golemoj boli za predragom kćerkom.

Jutros su u crkvi sv. Frane odslužene svećane zadušnice, kojima je, uz mnoge druge odličnike, prisustvovao i presvjelti biskup.

Zahvala građanstvu. Presvjelti g. kontreadmiral Hugo Zaccaria, na mnogobrojne dokaze saučesća svih krugova pučanstva Šibenika i okolice prigodom smrti ljubljene kćerke Irene, duboko dirnut, pismeno je izrazio upravitelju općine gosp. H. Lugeru najtoplija blagodarenja u ime svoje i svoje obitelji.

Lična vijest. Jutros je prispio u naš grad g. Niko vitez Madirazza, načelnik Trogira.

Za udove i sirote poginulih junaka. Gosp. Antun Lučev, c. k. mjestni porezni prijammik, predao je pripomoćnoj zakladi za udove i sirote naših u ratu poginulih vojnika svotu od K 932.32 sakupljenih na poreznom uredu kroz mjesec svibanj od obitelji pozvanih vojnika. Na patriotičnom radu, što ga gosp. Lučev neutrudivo nastavlja, odbor mu najljepše zahvaljuje.

Sa talijanskoj ratišta.

BEČ, 7. lipnja. Službeno se saopćuje:

Na južnom ratištu bilo je omanjih uspješnih borba naših pograničnih četa.

Talijani, izgleda, primiču se jačim silama prema Soči.

Napredovanje u Galiciji.

30.000 zarobljeno kod Przemysla.

BEČ, 7. lipnja. Službeno se saopćuje:

Napadaj centruma saveznih bojnih sila ponovno je sjeverno od Mosciske znatno uznapredovao.

Armada generala Lisingena stupila je, nakon osvojenja na juriš glavne mosta Surevne, na sjevernu obalu Dnjestra.

U bitkama kod Przemysla od 1. ov. mj. zarobljeno je više od 30.000 Rusa.

Velika svota novaca

može da se nakloni svakome, koji postane naručnicima. — Bezplatna izjašnjenja šalje Srećkovno zastupstvo 30. Ljubljana.

VELIKA ZLATARIJA GJ. PLANČIĆ

Vis - Starigrad - Velaluka
ŠIBENIK.

Kupuje staro zlato i srebro uz najpovoljnije cijene.

NAJNOVIJE VIJESTI

Prispjele u 4 sata po podne.

Akcija Talijanaca u Jadranu.

BEČ, 7. lipnja. Ratni novinski kvartir javlja:

Dne 5. ov. mj. pojavilo se nekoliko talijanskih krstaša i razarača u dalmatinskim vodama.

Cilj neprijateljskog poduzeća bio je da bombardira željeznicu kod Mihonice, a isto tako pojedine svjetionike i kuće svjetioničara na otocima Vis, Lastovo i Lopud.

Bombardirani objekti pretrpjeli su samo lagane štete.

JAVNA ZAHVALA.

Duboko dirnut velikim saučesćem u našoj žalosti, koje se očitovalo sjajnim vijenicima, milodarima u dobrotvorne svrhe, prisustvovanjem sprovodu i zadušnicama, prigodom smrti naše u Svevišnjemu preminule kćerke

IRENE

u nemogućnosti da svima zahvalim osobno, molim svakoga pojedinoga da ovim putem izvoli primiti moju najdublju hvalu.

ŠIBENIK, 7. lipnja 1915.

Kontreadmiral Hugo Zaccaria i obitelj.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao
Zastupstvo: Osiguravajućeg Društva „Herceg Bosna“

Zastupstvo i skladište za Šibenik i okolice sljedeći ugl. tvrdka:

Michele Truden - Trst, Viktor Schmidt Fils - Beč, Braća Klein - Split, Miho Sez - Dubrovnik, Salvetti & Co. - Piran, J. Pipan & Co. - Trst, itd. itd. itd.

Preuzimlje naručbe svakovrstnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz Tvorničku cijenu da se ne boji u — taktmice, brza izradba.

Razašilje 1000 komada Feldpost dopisnica za Kr. 6.

KNJIGOVEŽNICA

HRVATSKE ZADRUŽNE
TISKARE U ŠIBENIKU ::

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-
:: :: DAJUĆE RADNJE. :: ::

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA
:: :: I SOLIDNA. :: ::

Jadranska Banka

PODRUŽNICA ŠIBENIK

Dionička glavnica K 8,000.000. — Pričuva K 700.000.
CENTRALA U TRSTU

Via della Cassa di Risparmio 5
(Vlastita kuća).

Naslov za brojzave: „JADRANSKA“.

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković —
Opatija — Šibenik — Spljet — Zadar.

Kuponi založnica Zemljišno veresijskog zavoda Kraljevine Dalmacije plativi su kao i uvučene založnice unovčuju se kod JADRANSKE BANKE u TRSTU i svih njezinih podružnica.

Uložne knjižice. — Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviza i valuta. — Osiguravanje efekata proti gubitku na tečaju pri vučenju. — Žiro računi i tekući računi. — Unovčivanje mjenica, dokumenata, odrezaka i izvučeni vrijednosnih papira. — Kreditna pisma, čekovi, vaglia, naputnice. — Predumjovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice srećke, robu (Warrants), brodove itd. — Građevne vjerisije.

Pretninci (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u kojim se pretincama može držati svakovrsne vrijednosti.

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM
(Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE
:: RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU ::

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBOJVE, VJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRINICE, ČIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBĆINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBOJVA

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati češ pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
51-61% Kalciumcianamidom
16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži bezplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpčavaoc, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik.

(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).